

Dokážeme, že $2^2 = 4^2$

Platí známý vztah

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1.$$

Z toho vyplývá

$$\cos^2 x = 1 - \sin^2 x.$$

Dále

$$(\cos^2 x)^{\frac{3}{2}} = (1 - \sin^2 x)^{\frac{3}{2}}.$$

Tedy

$$\cos^3 x + 3 = (1 - \sin^2 x)^{\frac{3}{2}} + 3.$$

Po umocnění na druhou dostaneme

$$(\cos^3 x + 3)^2 = \left[(1 - \sin^2 x)^{\frac{3}{2}} + 3 \right]^2.$$

- Když $x = 90^\circ$, pak

$$\cos 90^\circ = 0, \quad \sin 90^\circ = 1.$$

Dostaneme

$$(0 + 3)^2 = (0 + 3)^2,$$

tedy správnou rovnost

$$3^2 = 3^2.$$

- Když $x = 180^\circ$, pak

$$\cos 180^\circ = -1, \quad \sin 180^\circ = 0.$$

Z předchozí rovnosti vychází

$$(-1 + 3)^2 = (1 + 3)^2,$$

tedy

$$2^2 = 4^2.$$

Kde je chyba?

Při přechodu

$$(\cos^2 x)^{\frac{3}{2}} = \cos^3 x$$

jsme ve skutečnosti použili vztah

$$(a^2)^{\frac{3}{2}} = a^3,$$

který však neplatí pro záporná čísla.

Správně totiž

$$(a^2)^{\frac{3}{2}} = \sqrt{a^6} = |a|^3.$$

Proto má být

$$(\cos^2 x)^{\frac{3}{2}} = |\cos x|^3.$$

Pro $x = 90^\circ$ je $\cos x = 0$, takže chyba není vidět.

Pro $x = 180^\circ$ však $\cos x = -1$ a dostáváme

$$(\cos^2 180^\circ)^{\frac{3}{2}} = |-1|^3 = 1,$$

nikoli -1 .

Chyba tedy vznikla tím, že jsme neuvažovali celý definiční obor goniometrické funkce $\cos x$ a nevzali v úvahu, že může nabývat i záporných hodnot.